ממתק לשבת

חומש: בראשית פרשת השבוע: בראשית תש״פ

עולם: חדש או ישן?

במבט דתי\יהודי בראש השנה נברא העולם, אך זה לא מדוייק כי העולם כידוע נברא בששה ימים כך שהתחלתו היתה בכ״ה בחודש אלול והאדם נברא בא׳ תשרי, מדוע אם כך אין אנו מציינים את כ״ה אלול כיום שהוא בעצם ׳ראש השנה׳, ראש השנים כולם, הרי בתאריך זה התחיל העולם להבראות?

אלא מרכז עולמנו הוא האדם, לא גרמי השמיים, לא החיות והצמחים. האדם הוא המשאב הכי מרכזי והכי משמעותי בעולם. האדם הזה [בלשון התורה איש וגם אשה קרויים אדם] מקבל עולם מושלם, בריאה מושלמת, השמש הירח, החי והצומח, הכל בסדר מופתי, בלי מאבקי סביבה ושליטה, בלי הרס וחורבן. האדם נולד למציאות זו עם תפקיד ושליחות מאת הא-לוה: ׳לעבדה ולשמרה׳. או בלשונם של חכמים במדרש: ״בשעה שברא הקב״ה את אדם הראשון, נטלו והחזירו על כל אילני גן עדן ואמר לו: ראה מעשי כמה נאים ומשובחין הן, וכל מה שבראתי – בשבילך בראתי. תן דעתך שלא תקלקל ותחריב את עולמי, שאם קלקלת – אין מי שיתקן אחריך״ (קהלת רבה ז, יג). תפקידנו לשמר את העולם, אך התורה מייעדת לאדם גם את פתוחו ושכלולו של העולם: ׳וַיִּקַּח ה׳ אֱ-לֹהִים אֶת הָאָדָם וַיַּנִּחֵהוּ בְּגַן עֵדֶן לְעָבְדָהּ וּלְשָׁמְרָהּ׳.

האם ההתחדשות והפתוח תמיד טובים? האם הישן בהכרח לא טוב? ממש לא! אנו זקוקים לאיזון בין חדש לישן, שמירת הישן וגם פיתוח החדש חייבים להיות מאוזנים. יש דברים שאף אחד מאיתנו לא רוצה לוותר עליהם כי הם מושרשים במסורתו, כך היחיד וגם האומה. כי המסורת הזו היא יסוד הקיום, מרכז חיינו. ההבטה אל העבר וההסתכלות אל העתיד. המשימה האלוקית של שליחות לשמירה ולפתוח העולם לא השתנתה. שמירת האיזונים היא המשימה הגדולה והעיקרית בעולמנו.

הרב גבי קדוש
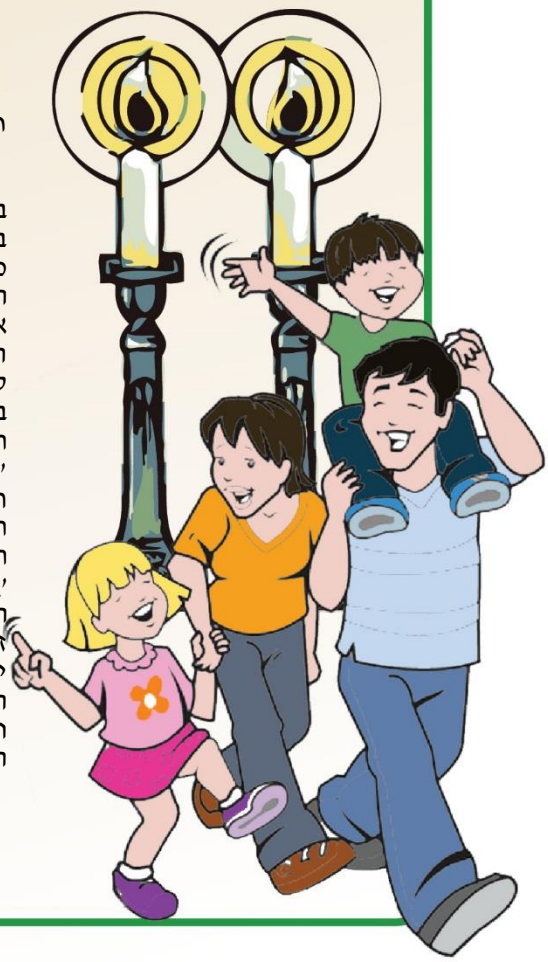
רבנות מועצה אזורית
בני שמעון